

Arteveldehogeschool
Bachelor in het onderwijs:
lager onderwijs
(professioneel gerichte bachelor)

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
3.1	Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
3.2	Werkwijze	5
3.3	Domeinspecifiek referentiekader	6
3.4	Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	6
4	Opleiding	8
5	Beoordeling	9
5.1	Doelstellingen opleiding	9
5.2	Programma	10
5.3	Inzet personeel	12
5.4	Voorzieningen	13
5.5	Interne kwaliteitszorg	14
5.6	Resultaten	15
6	Oordelen visitatiecommissie	16
7	Oordelen NVAO	17
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	18

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 16 juni 2008 heeft Arteveldehogeschool (Artevelde) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de VLHORA. De aanvraag is ontvangen op 17 juni 2008.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Arteveldehogeschool.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Arteveldehogeschool goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Gent wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot en met het einde van het academiejaar 2015-2016.

Den Haag, 2 december 2008

Voor de NVAO,

K.L.L.M. Dittrich
(voorzitter)

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 16 juni 2008 heeft Arteveldehogeschool bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs. De aanvraag is ontvangen op 17 juni 2008.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft Arteveldehogeschool een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLHORA.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005)

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLHORA

Visitatiecommissie:

- Voorzitter: Peter Verleg, gewezen voorzitter college van bestuur Hogeschool Domstad in Utrecht (onderwijsdeskundigheid)
- Jo Knaeps, pedagogisch adviseur bij de Pedagogische begeleidingsdienst van het bisdom Antwerpen (domeindeskundigheid)
- Marc Lemmens, algemeen directeur van een scholengroep van het gemeenschapsonderwijs (domeindeskundigheid)
- Nico Maes, directeur van een basisschool uit het gemeenschapsonderwijs (domeindeskundigheid)
- Secretaris: Ignace Van Dingenen

De Erkeningscommissie heeft bij besluit van 2 december 2005 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

De visitatie van de opleiding Onderwijs: lager onderwijs aan de hogescholen gebeurde conform de werkwijze zoals die is vastgelegd in de 'Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA, februari 2005'.

Op 16 januari 2006 werd de commissie officieel geïnstalleerd.

De visitatiecommissie heeft een domeinspecifiek referentiekader voor de opleiding opgesteld en aan de opleidingen bezorgd.

Elk commissielid heeft het zelfevaluatie-rapport en de bijlagen bestudeerd, de geselecteerde eindwerken gelezen en zijn argumenten, vragen en voorlopig oordeel vastgelegd in een checklist, waarvan de secretaris een synthese heeft gemaakt. De synthese werd uitvoerig besproken en beargumenteerd door de commissieleden.

Het visitatiebezoek aan de opleiding Bachelor in het Onderwijs: lager onderwijs van Arteveldehogeschool vond plaats op 21, 22 en 23 maart 2007.

Tijdens de visitatie werd gesproken met een representatieve vertegenwoordiging van alle geledingen die bij de opleiding betrokken zijn. Tijdens de visitatie werd bijkomend informatiemateriaal bestudeerd en werd een bezoek gebracht aan de instelling met het oog op de beoordeling van de accommodaties en de voorzieningen voor de studenten. De secretaris heeft in samenspraak met de voorzitter en de commissieleden, op basis van het zelfevaluatie-rapport, de checklisten en de motiveringen een ontwerp opleidingsrapport opgesteld.

Het ontwerp opleidingsrapport werd aan de hogeschool gezonden. De reactie van de opleiding op het ontwerp opleidingsrapport werd door de commissie in een slotvergadering besproken. De commissie stelde ook een vergelijkend gedeelte op. Hierin worden de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van de visitatie vergelijkenderwijs weergegeven.

In een aantal gevallen leidde de reactie van de opleiding tot een aanvullend bezoek door (een afvaardiging van) de visitatiecommissie om de nieuwe informatie verder te verifiëren. De resultaten van het aanvullende bezoek aan de betrokken opleiding werden door de voltallige visitatiecommissie besproken.

Alle oordelen en wegingen gebeurden volgen de beslisregels zoals geformuleerd in de *Handleiding onderwijsvisitaties*.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

In september 1998 werd het besluit van de Vlaamse regering betreffende de basiscompetenties van de leraren goedgekeurd. In 2000-2001 liet de minister een evaluatie uitvoeren van de lerarenopleiding, ook van de basiscompetenties. Deze besprekingen hebben geleid tot een ontwerp van besluit dat op het moment van de visitatie nog niet was vastgesteld. Wat de basiscompetenties betreft bleef het besluit van 1998 nog steeds van kracht. Het ontwerp van besluit waarover reeds gecommuniceerd werd met de departementen lerarenopleiding kon evenwel als een geactualiseerde leidraad worden gebruikt. Dit impliceert dat de visitatiecommissie onder andere aandacht had voor de wijze waarop de opleidingen de actualisering vorm (zou) geven in hun programma aan zorgbeleid en gelijke kansen en aan de competenties in verband met het gebruik van ICT.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit 4 leden. Er heeft geen student deelgenomen aan de visitatie. In een mail, d.d. 16 oktober 2008, heeft VLHORA aan de NVAO laten weten dat 6 studenten zich kandidaat hadden gesteld. Daarvan bleek 1 kandidaat niet te voldoen aan de criteria. 3 studenten haakten voor de start van de visitatie af vanwege stage- of werkverplichtingen. VLHORA heeft aan VVS bijkomende kandidaten gevraagd en dat heeft 2 kandidaten opgeleverd. In totaal hebben de 4 studenten 13 van de 16 betrokken

hogescholen bezocht. In dezelfde mail, d.d. 16 oktober 2008, heeft VLHORA aan de NVAO laten weten hoe de commissie het ontbreken van een student heeft opgevangen.

- Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding. Ook al betreft de NVAO de afwezigheid van een student in de commissie, zij heeft begrip voor de omstandigheden die daar aanleiding toe gaven. De NVAO beschouwt die dan ook als overmacht.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- beroepsprofielen;
- wettelijke eisen (basiscompetenties leraar).

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Arteveldehogeschool is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: Arteveldehogeschool
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging(en): Gent
- graad en de kwalificatie: Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs
- niveau en oriëntatie: professioneel gerichte bachelor
- studieomvang: 180 studiepunten
- afstudeerrichtingen: geen
- onderwijstaal: Nederlands
- studiegebied: Onderwijs
- titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren: Onderwijzer
- aard van de aanvraag: accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De opleidingscompetenties voldoen aan de decretale en beroepsspecifieke vereisten. De opleiding houdt rekening met het beroepsprofiel voor leraren, met de basiscompetenties die hieruit zijn afgeleid en met de competenties die door AHS zelf werden bepaald als algemene competenties. Tijdens de gesprekken met de opleidingsverantwoordelijken stellen de commissieleden vast, dat het didactische concept sterk gericht is op competentiegericht opleiden en op het verwerven van de vooropgestelde basiscompetenties. De commissie waardeert de inspanningen die de opleiding doet om de doelstellingen te herformuleren in competenties. Alle opleidingsonderdelen worden in een competentietabel gekoppeld aan het realiseren van bepaalde competenties. De eindkwalificaties worden getoetst bij het relevante beroepenveld. De opleiding richt zich tot één specifieke sector in het beroepenveld, namelijk de lagere scholen in Vlaanderen.

---

¹ Art.7 en 8 van het reglement 'tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

De opleiding onderhoudt nauwe banden met dit beroepenveld. De veelheid aan contacten zorgt ervoor dat er een wederzijdse beïnvloeding is wat ideeën en mogelijkheden betreft. Het beroepenveld inspireert hierbij de opleiding en omgekeerd. Via internationale contacten heeft de opleiding ook voeling met het internationale beroepenveld.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 en bij andere passages in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

Het programma is een adequate vertaling van de opleidingsdoelstellingen. Het is gericht op recente maatschappelijke ontwikkelingen en de behoeften van het werkveld, op flexibiliteit, internationale samenwerking en uitwisselbaarheid. De doelstellingen en de te realiseren competenties zijn opgenomen in een competentiematrix.

In het programma is er een goede samenhang tussen de verschillende opleidingsjaren en opleidingsonderdelen. De opleidingseenheden zijn goed uitgebouwd.

De opleiding kiest voor onderwijsmethodes die een student stimuleren tot zelfstandig en samenwerkend leren.

Voor het eerste opleidingsjaar blijkt dat de studiebelasting binnen de vooropgestelde verwachtingen ligt. Voor het tweede opleidingsjaar is de studiebelasting hoog. In het derde opleidingsjaar halen de studenten gemiddeld de maximumnorm per jaar. In de opbouw van het programma werd gezocht naar een evenwichtige spreiding van de praktijk in de loop van elk opleidingsjaar en over de hele opleiding. Studenten bevestigen tijdens de visitatie, dat er een goede spreiding is van het opleidingsprogramma. Het tweede opleidingsjaar ervaren sommige studenten nog steeds als zeer belastend. Toch erkennen zij dat er al wijzigingen zijn aangebracht. De studielast in het tweede opleidingsjaar verdient op korte termijn aandacht en herijking.

De stage- en eindwerkprocedure en de evaluatievormen zijn transparant.

De opleiding heeft aandacht voor de aansluiting van instromende studenten via intakegesprekken, instapcursussen en monitoraat.

De commissie waardeert vooral de verwevenheid van het opleidingsprogramma met toegepast onderzoek, professionele ontwikkeling, maatschappelijke dienstverlening en projectmatig onderzoek, via de werking en samenwerking van en met COMPahs.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Programma. De NVAO sluit zich aan bij de aanbevelingen van de commissie m.b.t. de studielast in het tweede opleidingsjaar.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

Het personeel heeft de nodige didactische, inhoudelijke en organisatorische kwalificaties om de opleiding te realiseren.

De commissie waardeert de grote inzet en betrokkenheid van het personeel, maar vraagt een bezinning over de draagkracht van de personeelsformatie in relatie tot de opdracht van de opleiding en over de inzet van meer personeel.

Het personeel heeft voldoende beroepservaring, en er is een transparant beleid van functionerings- en evaluatiegesprekken.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

Het gebouw en de voorzieningen zijn geschikt voor het onderwijs.

Studenten zijn vertrouwd met de studiebegeleidingsmogelijkheden, en waarderen de persoonlijke en menselijke begeleiding van de betrokkenen. Ze ervaren de drempel tussen studenten en lectoren als zeer klein.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

De opleiding organiseert periodiek bevestigingen en vertaalt de resultaten in concrete actieplannen. De commissie heeft voorbeelden van verbeteringsprojecten en van de toepassing van de PDCA-cyclus gezien.

De betrokkenheid van afgestudeerden moet wel verstevigd worden, en er zou een alumnivereniging moeten worden opgestart.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

Het werkveld heeft vertrouwen in de opleiding en waardeert de kwaliteit van de afgestudeerden. De eindwerken die de commissie heeft gelezen, bevestigden het beeld. De opleiding wil haar streefcijfers op het vlak van onderwijsrendement pas formuleren indien zij over alle relevante gegevens beschikt en voldoende analytisch studiewerk heeft verricht. Momenteel is deze vergelijkende studie volop aan de gang. De AHS heeft de slaagcijfers, de gemiddelde studieduur en de gemiddelde studie-uitval berekend over alle opleidingen heen. Totdat er een meer analytische benadering voorhanden is, kan de opleiding zich richten naar deze Arteveldebrede vergelijkingspunten. De opleidingsverantwoordelijken wijzen op het belang van slaagcijfers in de toekomstige outputfinanciering van het hoger onderwijs, maar wijzen tegelijk ook op het belang van de kwaliteit van de opleiding die gegarandeerd moet blijven. De AHS probeert het rendement te verhogen zonder aan kwaliteit in te boeten. Initiatieven om rendement te verhogen zijn volgens de opleidingsverantwoordelijken intakeproeven (taal en wiskunde) en trajectbegeleiding.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	G
		2.9 masterproef ⁴	nvt
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	G
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

O: onvoldoende; V: voldoende; G: goed; E: excellent

⁴ Enkel voor masteropleidingen

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel van de NVAO: positief

O: onvoldoende; V: voldoende

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Het instellingsbestuur heeft geen opmerkingen of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

Het accreditierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van Arteveldehogeschool uitgevoerd door VLHORA.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 30
F 31 70 312 23 01
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer # 3020

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot het einde van academiejaar 2015-2016.